

2016-10-19

Socialnämnden

Dnr Son 2016/286

Handlingsplaner från särskilda boenden utefter uppföljning av värdegrundsarbetet

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till socialnämnden

1. Handlingsplanerna från verksamheterna godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendet i korthet

Under våren 2016 genomfördes en uppföljning av värdegrundsarbetet på särskilda boenden inom äldreomsorgen. Uppföljningens syfte var att ge en bild av hur den nationella värdegrunden, Järfällas värdegrund och samt de reviderade värdighetsgarantierna följs och integreras i Järfälla kommun.

Resultatet av uppföljningen sammanställdes i en rapport som godkändes av socialnämnden i september. Utifrån rapportens förslag till utvecklingsområden fick varje verksamhet i uppdrag att upprätta en handlingsplan, för presentation till socialnämnden i november.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2016-10-19

Bakgrund

För att se hur den nationella värdegrunden, Järfällas värdegrund för äldreomsorgen och de reviderade lokala värdighetsgarantierna följs och integreras i Järfälla kommun, har en uppföljning kring detta genomförts på särskilda boenden under perioden januari – juni 2016.

Uppföljningen visar en positiv utveckling kring hur etiska förhållningssätt ger avtryck i det praktiska arbetet. Resultatet av uppföljningen sammanställdes i en rapport. Denna rapport ger framförallt en generell bild, men en del goda exempel har lyfts fram. I rapporten beskrivs att verksamheterna behöver ta fram angreppssätt för hur de ska gå vidare i förankringen av värdegrunden och säkra att garantierna uppfylls. Verksamheterna har fått i uppdrag att göra en handlingsplan för respektive verksamhet, för presentation på socialnämnden i november. Handlingsplanen ska utgå från de utvecklingsområden som presenteras i rapporten.

Förbättringsområden

Utvecklingsområdena är uppdelade i följande rubriker i rapporten:

Information och marknadsföring

Den nationella värdegrunden, lokal värdegrund och värdighetsgarantier behöver bli kända för brukarna och deras anhöriga.

Helhetssyn utifrån nationella värdegrunden

Värdegrundsarbetet måste planeras över tid. Detta är inget projekt utan det krävs ett ständigt pågående arbete för att hålla det levande. Nationella värdegrunden bör ses som det grundläggande fundamentet i äldreomsorgen.

Struktur och organisation av värdegrundsarbete

- Verksamhetscheferna behöver ta ett aktivt ansvar för värdegrundsarbetet.
- Verksamhetschef och värdegrundsledare bör tillsammans göra en plan för förankring
- Vikarier behöver få en djupare introduktion i värdegrundsarbetet.
- Personal behöver få utbildning i klagomålshanteringen för att få insikter i att se klagomål som en möjlighet att utveckla verksamheten
- I arbetet med genomförandeplaner behöver den äldres delaktighet förbättras samt beskrivningen av hur stöd och hjälp ska utföras.
- Rutiner kring kontaktmannskapet bör utvecklas
- Verksamheterna bör fortsättningsvis utveckla aktiviteter och individanpassa dessa.

Måltidsordning

I rapporten tas måltidsordningen upp som ett förslag på utvecklingsområde. Ett förtydligande är att verksamheterna precis som tidigare ska basera måltidsordningen på de rekommendationer som Socialstyrelsen gett i ”*Näring för god vård och omsorg – en vägledning för att förebygga och behandla undernäring*” (Socialstyrelsen 2011-9-2).

Analys

Sammanfattningsvis har alla verksamheter konkret beskrivit vilka åtgärder som ska vidtas för att utveckla och hålla värdegrundsarbetet levande över tid, utifrån de olika utvecklingsområdena i rapporten.

Utrymme för att ta upp värdegrundsfrågor ges på olika möten som bland annat arbetsplatsträffar för medarbetare och chefer. En mötesstruktur har byggts upp för att verksamhetschef och värdegrundsledare tillsammans ska kunna planera arbetet. Alla verksamheter kommer att informera nyinflyttade brukare och anhöriga om värdegrund och värdighetsgarantier samt även fortlöpande. Många verksamheter väljer att använda foldern ”*Garantier i äldreomsorgen*” för informationsspridning. I denna folder finns Järfällas lokala värdegrund och värdighetsgarantier samt information om klagomålshanteringen. Tydligare rutiner ses också för nyanställda.

Överväganden

Att aktivt medverka till att tydliggöra den nationella värdegrunden är ett ansvar som ligger på chefer på alla nivåer. Genom handlingsplanerna har nu det fortsatta värdegrundsarbetet konkretiserats och visar att chefer har en planering för att detta arbete ska utvecklas och hållas levande över tid. Till hjälp har de värdegrundsledare som nu har fått en mer framträdande roll i förankringsarbetet i sina verksamheter.

Ekonomiska konsekvenser

Förankring av värdegrund och lokala värdighetsgarantier handlar till stor del om att levandegöra ett etiskt förhållningssätt i verksamheterna inom äldreomsorgen. Bedömningen är att detta arbete inte ska ha någon avgörande ekonomisk påverkan framåt. Nuvarande arbetssätt och rutiner kan dock behöva omprövas för att värdegrund och värdighetsgarantierna ska kunna integreras i verksamheterna.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet kommer inte att beröra barn och ungdomar nu eller i framtiden, så barns och ungas bästa kan sättas i främsta rummet även fortsättningsvis. Barn och ungdomar har därför inte fått uttrycka sin mening i ärendet.

Slutsatser

Socialförvaltningens förslag är att handlingsplanerna från verksamheterna läggs till handlingarna.

Johan Bergman
Socialdirektör

Jenny Wilhelmsson
Avdelningschef Äldreomsorg och funktionshinder

Bilagor

1. Handlingsplan Almen
2. Handlingsplan Björken
3. Handlingsplan Eken
4. Handlingsplan Flottiljen
5. Handlingsplan Kastanjen
6. Handlingsplan Linden
7. Handlingsplan Lönnen
8. Handlingsplan Olovslund
9. Handlingsplan Tallbohov demens
10. Handlingsplan Tallbohov omsorg

Expedieras

Johan Bergman

Stefan Lidsten

Jenny Wilhelmsson

Inger Brandell

Jenny Järf